

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoPr/4/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124208253
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2026:4124208253.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., D. XXX, zast. JUDr. Ing. Petrom Lyžičiarom, advokátom, so sídlom Nitra, Svätoplukovo nám. 1/B, IČO: 52 334 490, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 032,41 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. apríla 2024 č. k. 18Cpr/4/2024-284 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a vo výroku o trovách konania (III.) potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 100 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (II.). O trovách konania rozhodol tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100% z prisúdenej sumy s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (III.). Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 85 ods. 1, 2, § 86 ods. 1, 2, 3, 4, § 91 ods. 1, 2, 3, § 92 ods. 1, 2, § 122 ods. 1, 2 zák. č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov, čl. I bod 2, 3, čl. 2 bod 1, 2, čl. 6 písm. b), čl. 16 písm. b), čl. 17 bod 3 písm. ii) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ ES zo 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času a vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca pracuje v hasičskom a záchrannom zbore od roku 2007, pričom v súčasnosti vykonáva funkciu hasič-záchranár špecialista na hasičskej stanici Nitra v súlade so zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. Je ženatý, má tri maloleté deti vo veku 8, 10 a 13 rokov.

1.2. Služobný čas príslušníka HaZZ je rozvrhnutý nerovnomerne tak, že týždenný pracovný čas sa skladá z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti. Do konca roku 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17-hodinový výkon služby, po ktorom nasledovala určená 7-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku, od 01. 01. 2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté na 16-hodinový výkon služby, po ktorom nasleduje určená 8-hodinová služobná pohotovosť na pracovisku (ust. § 91 ods. 1 Zákon o HaZZ), t. j. v rámci jednej pracovnej zmeny strávi žalobca na pracovisku sústavne 24 hodín. Okrem určenej služobnej pohotovosti môže byť žalobcovi nariadená aj služobná pohotovosť mimo rozvrhnutia pracovného času (ust. § 92 ods. 2 Zákona o HaZZ), poprípade mu môže byť určená práca nadčas,

kedy faktický výkon služby prekračuje viac ako 24 hodín sústavného výkonu. Za vykonávanie určenej služobnej pohotovosti je hasič odmeňovaný za každú hodinu pohotovosti peňažnou náhradou vo výške 15% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu (ak je služobná pohotovosť vykonávaná v bežný služobný deň), resp. peňažnou náhradou vo výške 30% zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak je služobná pohotovosť vykonávaná v deň služobného pokoja (v deň štátneho sviatku) - ust. § 122 ods. 1 zák. o HaZZ.

1.3. Služobná pohotovosť je rozdelená na aktívnu časť (práca nadčas) a neaktívnu časť. Služobná pohotovosť je určovaná na čas nočných hodín. Do konca roka 2021 (v čase rozvrhu pracovných zmien 17/7) boli služobné pohotovosti vykonávané v čase 22.30 – 05.30 hod., od začiatku roka 2022 (pri rozvrhu pracovných zmien 16/8) sú služobné pohotovosti vykonávané v čase 22.00 – 06.00 hod. V prípade vyhlásenia poplachu počas služobnej pohotovosti, kedy sú hasiči vysielaní na zásah, sa služobná pohotovosť mení na prácu nadčas (aktívnu časť), inak trvá neaktívna časť. Na hasičskej stanici Nitra sa striedajú 3 hasičské zmeny, t. j. každý tretí deň každá pracovná zmena odslúži 24 hodín a následne má 2 dni voľna. Mesačne každá hasičská zmena odslúži 10 až 11 pracovných zmien, v službe tak strávi bežne 240 až 264 hodín mesačne. Do tohto času však nie sú zahrnuté hodiny nadčasov. Vzhľadom na uvedené, služobný čas hasiča je rozdelený tak, že každý hasič v zmenovej službe má za rok (365 dní), pri naplánovanej 24-hodinovej službe na každý tretí deň, odpracovať 121,67 zmenových služieb (365 dní/3 zmeny). Ročne je to teda priemerne 2 920 odpracovaných hodín (121,67 zmenových služieb x 24 hodinová služba). Žalobca odpracoval v období od júla 2021 do decembra 2021 vrátane 301 hodín služobnej pohotovosti, v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane 684,76 hodín služobnej pohotovosti, v období od januára 2023 do decembra 2023 vrátane 623,68 hodín služobnej pohotovosti, v období od januára 2024 do júna 2024 vrátane 350,39 hodín služobnej pohotovosti. Za obdobie júl 2021 - jún 2024 vrátane tak žalobca odpracoval spolu 1 959,83 hodín určenej služobnej pohotovosti, pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného času. V období júl 2021 - jún 2024 žalobca zároveň v rámci výkonu zmenovej služby (v zmysle fondu pracovného času) odpracoval v období od júla 2021 do decembra 2021 vrátane 1 003,2 hodín, v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane 1 953 hodín, v období od januára 2023 do decembra 2023 vrátane 1 941,58 hodín, v období od januára 2024 do júna 2024 vrátane 959 hodín. Za obdobie júl 2021 - jún 2024 vrátane tak žalobca odpracoval spolu 5 856,78 hodín zmenovej služby (odpracovaných hodín zarátaných vo fonde pracovného času). Priemerný týždenný pracovný čas žalobcu (v rámci výkonu zmenovej služby zarátanej vo fonde pracovného času a určenej služobnej pohotovosti spolu) tak predstavoval v období od júla 2021 do decembra 2021 vrátane 1 304,2 hodín, čo predstavuje 46,62 hod./týždeň, v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane 2 637,76 hodín, čo predstavuje 50,59 hod./týždeň, v období od januára 2023 do decembra 2023 vrátane 2 565,26 hodín, čo predstavuje 49,2 hod./týždeň, v období od januára 2024 do júna 2024 vrátane 1 309,39 hodín, čo predstavuje 50,36 hod./týždeň. Počas celého žalovaného obdobia od júla 2021 do júna 2024 vrátane, dosiahol priemerný pracovný čas žalobcu 49,92 hodín týždenne.

1.4. Počas pracovnej pohotovosti sa žalobca aj v jej neaktívnej časti musí zdržiavať na pracovisku, z ktorého sa nesmie vzdialiť a musí byť vždy pripravený na vykonanie zásahu. Pri vyhlásení výjazdu sa tento vykonáva do 1 min. Napriek tomu, neaktívna časť pracovnej pohotovosti sa nezapočítava do fondu pracovného času, čo sa prejaví tak, že aj keď reálne v súvislosti so služobnou činnosťou je žalobca na pracovisku, v rámci fondu pracovného času sa mu toto nevykazuje. V praxi sa to prejavilo tak, že napriek tomu, že napr. v mesiaci január 2022 sa v žalobcovom fonde pracovného času uvádza počet hodín 160, tento údaj nezohľadňuje ďalších 48 hodín odpracovanej služobnej pohotovosti. Priemerný týždenný pracovný čas počas žalovaného obdobia pravidelne presahoval nielen 40-hodinový týždenný služobný čas príslušníka HaZZ tak, ako to upravuje ust. § 85 ods. 2 zák. o HaZZ, ale aj maximálne prípustný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín tak, ako to ustanovuje článok 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/88/ES zo dňa 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času.

1.5. Súd v danom spore mal za to, že je daná aktívna legitímácia žalobcu na podanie žaloby, nakoľko žalobca sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do jeho osobnostných práv. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, žalovaným je štát Slovenská republika konajúca prostredníctvom ústredného štátneho orgánu, ktorým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre policajný zbor a hasičský a záchranný zbor, ide o subjekt, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú porušením práva Európskej únie.

1.6. Predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej v dôsledku odpracovania priemerného týždenného pracovného času presahujúceho limit stanovený v čl. 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 04. 01. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, uplatnený podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca pracuje od roku 2007 ako hasič v služobnom pomere. Podľa prehľadu odpracovaných hodín mal súd za to, že žalobca v rozhodnom období od júla 2021 do júna 2024 odpracoval 1 959,83 hodín určenej služobnej pohotovosti a 5 856,78 hodín zmenovej služby.

1.7. Podľa smernice 2003/88/ES v zmysle článku 6 písm. b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmych dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín. ESD vo veci C-429/09 rozhodol, že predmetná smernica má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu uplatniť priamo v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. V danom rozhodnutí sa súd zaoberal otázkou výkladu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času v súvislosti s porušením čl. 6 Smernice, ustanovujúceho maximálny týždenný pracovný čas. Uvedené konanie sa týkalo pracovníka, ktorý bol ako hasič zamestnaný v rámci zásahovej služby spadajúcej do verejného sektora a jeho rozpis služieb zahŕňal aj 24-hodinové zmeny, pričom každá takáto 24-hodinová zmena, v rámci ktorej musel byť hasič prítomný na pracovisku, pozostávala z aktívnej služby a pohotovostnej služby, ktorá môže byť prerušená zásahovou činnosťou.

1.8. Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere v § 85 až § 94 upravuje podmienky výkonu štátnej služby so zameraním na pojmy: týždenný služobný čas, nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, prestávky v štátnej službe, nepretržitý odpočinok medzi služobnými dňami, dĺžka nepretržitého odpočinku v týždni, dni služobného pokoja, štátna služba nadčas, služobná pohotovosť a dovolenka. Podľa prílohy č. 4 bod 6 zákona do jeho znenia bola prebratá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (bod 6 prílohy č. 4). Z predmetných ustanovení zákona nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného času a práve v tejto skutočnosti spočíva rozpor slovenskej právnej úpravy s právom Európskej únie. K námietke žalovaného, že smernica 2003/88 ES sa nevzťahuje na žalobcu, súd poukázal na výklad práva EÚ, ktorý podal Súdny dvor, z ktorého judikatúry vyplýva, že čl. 2 ods. 2 smernice 89/391/EHS nevyklučuje z jej pôsobnosti služby civilnej ochrany ako také, ale len „určité osobitné činnosti“ týchto služieb, ak charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti odporujú použitiu ustanovení tejto smernice. V rozsudku vo veci C-518/15 Súdny dvor dospel k záveru, že na činnosti hasičského zboru, pokiaľ sú vykonávané za obvyklých podmienok v súlade s poslaním zvereným príslušnej službe, sa má uplatniť aj smernica 2003/88/ES. Súd opätovne poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-429/09 (Günter Fuß proti Stadt Halle), ktorý sa zaoberal práve otázkou výkladu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 04. 11. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času v súvislosti s porušením čl. 6 Smernice, ustanovujúceho maximálny týždenný pracovný čas. Súd dospel k záveru, že smernica 2003/88/ES sa vzťahuje aj na žalobcu ako príslušníka Hasičského a záchranného zboru a stotožnil sa s tvrdením žalobcu, že zákon č. 315/2001 Z. z. nekorešponduje s čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES nesprávnou transpozíciou článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES. S poukazom na uvedené, mal súd preukázať, že u žalobcu došlo k porušeniu čl. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES tým, že právna úprava v zákone č. 315/2001 Z. z. a na ňu nadväzujúca aplikačná prax nerešpektuje maximálny priemerný prípustný pracovný čas 48 hodín týždenne. Článok 6 písm. b) smernice 2003/88/ES predstavuje právnu normu Únie, ktorá jednotlivcom priznáva práva okrem iného judikované aj v rozsudku C-429/09 a nedodržanie požiadaviek upravených v uvedenom článku počas dotknutého obdobia je zjavným porušením judikatúry Súdneho dvora, a preto sa musí považovať za dostatočne závažné porušenie práva Únie. Zároveň je nesporné, že zákonodarca do Zákona o HaZZ účinnom od 01. 11. 2024 prijal hmotnoprávnú úpravu, keď doplnil § 97 ods. 3 Zákona o HaZZ.

1.9. Článok 2 ods. 1 a 2 smernice 2003/88 vymedzuje „pracovný čas“ ako „akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosť...“ a „čas odpočinku“ ako „akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom“. Článok 6 písm. b) smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas, v súvislosti s ktorou je výslovne stanovené, že zahŕňa tak nadčasy, ako aj pracovnú pohotovosť a od

ktorej sa nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, hoci by k tomu došlo len prostredníctvom súhlasu dotknutého pracovníka. Z uvedeného vyplýva, že čas určenej služobnej pohotovosti príslušníka Hasičského a záchranného zboru má byť súčasťou služobného času, pretože nejde o čas odpočinku.

1.10. Na základe dôkazov predložených žalobcom vyplynulo, že došlo pri určovaní, respektíve nariadení pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom k prekročovaniu maximálneho limitu 48 hodín priemerného pracovného týždňa žalobcu v žalovanom období za obdobie júl 2021 - jún 2024. Súd mal za to, že došlo k porušeniu článku 6 písm. b) smernice, pričom na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť, že žalovaný si uplatnil na výpočet priemerného pracovného času žalobcu referenčné obdobie 6 mesiacov podľa § 86 odstavec 1 druhá veta ZoHaZZ, pretože podľa výsledkov dokazovania žalobcom priemerný služobný čas presiahol 48 hodín v každom z uvedených období (júl 2021 - december 2021 - 1 304,2 hodín, čo predstavuje 49,62 hod./týždeň, január 2022 - december 2022 - 2 637,76 hodín, čo predstavuje 50,59 hod./týždeň, január 2023 - december 2023 - 2 565,26 hodín, čo predstavuje 49,2 hod./týždeň, január 2024 - jún 2024 - 1 309,39 hodín, čo predstavuje 50,36 hod./týždeň).

1.11. Súd k tzv. neutralizácii niektorých dní pre potrebu určenia rozsahu primeraného týždenného pracovného času v zmysle Smernice poukázal na to, že v zmysle čl. 16 Smernice sa dni, v ktorých fakticky nedochádza k výkonu práce (služby), t. j. (dovolenka, PN, OČR), pre uplatnenie čl. 6 (maximálneho týždenného pracovného času), nevylučujú. Z uvedeného dôvodu súd pre posúdenie toho, či dochádza k porušeniu čl. 6 písm. b) Smernice, vychádzal z podstaty inštitútu služobného času, od ktorého sa neodpočítava čas dovolenky, či práceneschopnosti.

1.12. Súd sa následne zaoberal tým, či boli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za porušenie práva EÚ, kedy má poškodený právo na náhradu škody porušením únieového práva za splnenia podmienok: a) cieľom porušenej právnej normy únie je priznať jednotlivcom práva, b) porušenie je dostatočne závažné, c) medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama a príčinná súvislosť. Súd zotrval na svojom názore v obdobných sporoch. Pokiaľ ide o prvú podmienku, táto podmienka je v danom prípade splnená, pretože článok 6 písm. b) Smernice 2003/88 predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktoré ukladá členským štátom povinnosť stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas. Je výslovne stanovené, že zahŕňa nadčasy, a od ktorej sa v prípade neprebratia čl. 22 ods. 1 tejto smernice do vnútroštátneho práva nemožno v žiadnom prípade odchýliť, pokiaľ ide o také činnosti, ako je činnosť hasičov, čo je v danom prípade. Žalobca za žalobou vymedzené obdobie po zohľadnení služobného pracovného času a služobnej pohotovosti realizoval výkon práce navyše oproti maximálnemu prípustnému času za dané obdobie vyplývajúcejmu zo smernice (maximálny týždenný pracovný čas 48 hodín).

1.13. Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku, súd odkázal na judikatúru Súdneho dvora, z ktorej vyplýva, že dostatočne závažné porušenie práva Únie zahŕňa zjavné a závažné prekročenie hraníc voľnej úvahy členským štátom, pričom zložky, ktoré majú byť v tejto súvislosti zohľadnené, sú predovšetkým stupeň jasnosti a presnosti porušenej právnej normy, ako aj rozsah miery voľnej úvahy, ktorý porušená norma ponecháva vnútroštátnym orgánom. Teda, porušenie práva Únie je dostatočne závažné, nakoľko je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti.

1.14. V danom spore bola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou, nakoľko došlo k porušeniu únieovej normy, vnútroštátna úprava bola v rozpore s článkom smernice. V prípade, ak by transpozícia článku 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES bola správna, nedochádzalo by k tomu, že služobná pohotovosť na pracovisku sa nepovažovala za pracovný čas a nedochádzalo by u žalobcu k porušeniu práva na odpočinok po práci. Ak by žalobca bol v službe v príslušnom období menej ako 48 hodín za 7 dní, v tom prípade by nedošlo k zásahu do práv žalobcu, hoci by právna úprava bola aj nesprávna. Je preto podľa súdu preukázané, že existuje priama príčinná súvislosť medzi porušením článku 6 písm. b) Smernice a škodou, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal žalobca nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením dodržaný, keď žalobca musel pracovať viac v dôsledku nezarátania služobnej pohotovosti do pracovného času.

1.15. Žalobca sa žalobou domáha náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy. Súd poukázal na to, že došlo k porušeniu práva Európskej únie, a preto žalobou uplatnený nárok je pri absencii vnútroštátnej právnej úpravy nároku na náhradu škody z porušenia práva Európskej únie potrebné posudzovať v zmysle ustanovení § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka, upravujúce nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada sa poskytuje aj v peniazoch. Ustanovenia § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka sa tu používajú „len“ analogicky. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy, ide o peňažnú satisfakciu za neoprávnený zásah do osobnosti žalobcu, ktorý sa určuje odhadom, je závislý od úvahy súdu, a preto ju nemožno vyjadriť presným matematickým výpočtom. Súd pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy zohľadnil, že žalobca je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru, vykonáva fyzicky i psychicky náročnú prácu a bol preukázaný zásah do osobnosti žalobcu spôsobený tým, že v rozhodnom období pracoval priemerne viac ako 48 hodín týždenne. Keďže žalobca bol za žalované obdobie v práci viac, ako to dovoľuje únieové právo, uvedené má ten dôsledok, že žalobca sa nemôže plnohodnotne rozvíjať v súkromí plnením si svojich domácich povinností, starostlivosťou o maloleté deti nielen počas bežného pracovného týždňa, ale i počas víkendov, ktoré by mohol tráviť i s maloletými deťmi z predchádzajúceho manželstva. Žalobca sa nemôže venovať záujmovým činnostiam, nemá možnosť primeraného oddychu, zhoršila sa mu kvalita spánku, je menej s rodinou, prichádza k odcudzovaniu s deťmi. Podľa súdu je dôležité, aby mal žalobca možnosť si po práci aj odpočinúť, venovať sa svojím záľubám, rodine, aby mal dostatok času na odpočinok, regeneráciu, súkromie. Súd pri stanovení náhrady za zásahy žalovaného do nemajetkovej sféry žalobcu prihliadal na závažnosť ujmy, ktorá mu vznikla, na následky takýmto zásahom vyvolané, ako aj na okolnosti zásahu. Zároveň súd zohľadnil, že žalobca vykonával brigádnu činnosť od 13. 11. 2023 do 12. 11. 2024 a ďalej vykonáva od 02. 12. 2024, pričom vykonával prácu 2 hod. mesačne, čo nebolo sporné, nebolo to však až v takom rozsahu, že by uvedené bolo na úkor jeho potrebného odpočinku a regeneráciu po službe. Súd po zohľadnení všetkých okolností, vzhľadom na závažnosť následku a rozhodovacia prax súdov, ako aj svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, považoval výšku nemajetkovej ujmy v sume 2 100 eur za primeranú k závažnosti nezákonného zásahu spočívajúcom v obmedzení žalobcu slobodne nakladať s voľným časom a organizovať rodinný a sociálny život. Na základe vykonaného dokazovania však podľa súdu nebolo preukázané, že u žalobcu došlo k negatívnym zásahom do jeho osobnostných práv, ktoré by odôvodňovalo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo vyššom rozsahu, preto súd žalobu vo zvyšku ako nedôvodnú zamietol. Súd návrh žalovaného na dlhšiu paričnú lehotu považoval za nedôvodný, vzhľadom na výšku priznanej nemajetkovej ujmy.

1.16. Žalovaný namietol, že obdobie mesiaca júl 2021 je premlčané. Súd k tomu uviedol, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej doby pri náhrade za nemateriálnu ujmu je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak možno uplatniť v prvý deň nasledujúceho mesiaca, v danom spore za mesiac júl 2021, najskôr dňa 01. 08. 2021. Trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za mesiac júl 2021 plynula žalobcovi do 01. 08. 2024, pričom žalobca podal žalobu na súd dňa 01. 08. 2024, teda uplatnený nárok žalobcu nie je ani čiastočne premlčaný.

1.17. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP, vychádzajúc zo zásady pomeru úspechu vo veci.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie proti I. a III. výroku napadnutého rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), písm. f) a písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „CSP“). Uviedol, že konštatovanie nesprávnej, resp. neúplnej transpozície smernice 2003/88/ES nie je spôsobilou skutočnosťou pre zásah do článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES. Skutočnosť, že by žalovaný nesprávne transponoval smernicu 2003/88/ES do právneho poriadku nezakladá automaticky porušenie článku 6 písm. b) smernice. Žalovaný má za to, že pracovným časom v zmysle judikatúry sú zmena zložená z bežného výkonu služby (16 alebo 17 hodín v závislosti od konkrétneho roku), na to nadväzujúca nočná pohotovosť (8 alebo 7 hodín v závislosti od konkrétneho roku), spoločne 24-hodinová zmena. Ďalej pracovným časom sú školenia, odsúhlasené hodiny mimo celých zmien, rekondičné pobyty. Súdnym dvorom viackrát poukázal na to, že určujúcim faktorom pri stanovovaní „pracovného času“ je skutočnosť, či je pracovník povinný byť fyzicky prítomný na mieste určenom zamestnávateľom alebo vykonáva pokyny a povinnosti zamestnávateľa. Preto časy ako DOV (riadna ročná dovolenka), DOD (dodatková dovolenka), DOS (dovolenka za sviatok), VS (voľno za sviatok), VSZ (voľno zo všeobecného

občianskeho záujmu), SVP (voľno z kolektívnej zmluvy) nemôžu byť považované za pracovný čas. Tieto časy je potrebné vyňať z prepočtov. So záverom súdu, že priemerný služobný čas u žalobcu presiahol 48 hodín v každom z uvedených období sa nestotožňuje. Fond pracovného času neodzrkadľuje reálne odpracovaný čas, ale čas slúžiaci na účely výplatných pásov. Je potrebné skúmať skutočne odpracovaný čas. § 97 neznamená žiadne rozšírenie pracovného času, nakoľko ten slúži len na účely vyhotovenia výplatných pásov. Článok 6 smernice 2003/88/ES priznáva pracovníkom určité právo, avšak nemožno vychádzať z argumentácie, že ak Slovenská republika neprijala správne definíciu pojmu „pracovný čas“, tak táto skutočnosť by automaticky zakladala nárok žalobcu v tomto konaní. Povinnosťou žalobcu je preukázať samotné porušenie článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES vo vzťahu k jeho plánu služieb, aby mohol byť v predmetnom konaní úspešný. Nárok fyzickej osoby môže vzniknúť iba ako nežiadúci dôsledok nesprávnej transpozície smernice 2003/88/ES, to znamená, že súd prvej inštancie mal skúmať, aký mala nesprávna transpozícia smernice 2003/88/ES dopad na žalobcu. Pri rozhodovaní o žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné, aby súd zistil všetky špecifiká konkrétneho prípadu; zistil, či nesprávna dikcia zákona má skutočne negatívny dopad na žalobcu a v prípade, ak áno, tak aký je rozsah tejto nemajetkovej ujmy; či teda nestačí iba konštatovanie porušenia práv žalobcu; a či teda na účely satisfakcie nemôže stačiť konštatovanie porušenia, resp. iná forma satisfakcie namiesto náhrady v peniazoch. K ustanoveniu § 97 zákona č. 315/2001 Z. z. uviedol, že ak aj fond pracovného času do seba započítava ako služobný čas aj čas dovolenky, voľno za sviatkov, voľno z kolektívnej zmluvy či iné voľná, tak tieto nie sú výkonom štátnej služby, a teda na účely smernice 2003/88/ES tieto jednoznačne a nespochybniteľne možno subsumovať pod čas odpočinku podľa článku 2 ods. 2 smernice 2003/88/ES. § 97 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. je ustanovením na účely zabezpečenia mzdy príslušníkov HaZZ. Všetky časy, za ktoré príslušníkom HaZZ patrí mzda, musia byť obsiahnuté v tzv. plachte služieb a z nej je vypočítavaná výplatná páska. Uviedol, že „referenčné obdobie“ je obdobie, za ktoré je potrebné vypočítať priemerný pracovný čas. Je preto logické, že vyčíslieť priemerný týždenný pracovný čas je potrebné za také obdobie, na aké je rozvrhnutý nerovnomerne rozvrhnutý pracovný čas. Ak by sa súd prvej inštancie nestotožnil s názorom žalovaného, že otázka referenčného obdobia bola transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky (zákonom č. 561/2005 Z. z.), tak podľa názoru Európskej komisie, ktorý vychádza z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, sú ustanovenia o referenčnom období priamo aplikovateľné. Uviedol, že súd prvej inštancie hrubo porušil práva žalovaného, nakoľko všeobecne skonštatoval v konaní nedokázanú skutočnosť, pričom vôbec nevysvetlil, v čom spočívali údajné zásahy do osobnostných práv žalobcu. Súd prvej inštancie mal primárne vzhliadnuť, či k prekročeniu predmetného limitu došlo alebo nie, a ak áno, tak v akom rozsahu, čo bolo povinnosťou súdu prvej inštancie skonštatovať aj v rozsudku. Uviedol, že súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal s otázkou fondu pracovného času a aj s otázkou § 97 zákona č. 315/2001 Z. z. Zákon č. 315/2001 Z. z. považuje určité časy odpočinku za výkon štátnej služby, avšak tie časy nie sú výkonom štátnej služby. Ide o časy podľa § 97 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. To znamená, že ak aj fond pracovného času do seba započítava ako služobný čas aj čas dovolenky, voľna za sviatkov, voľna z kolektívnej zmluvy či iné voľná, tak tieto nie sú výkonom štátnej služby, a teda na účely smernice 2003/88/ES tieto jednoznačne a nespochybniteľne možno subsumovať pod čas odpočinku podľa článku 2 ods. 2 smernice 2003/88/ES. Z uvedeného dôvodu považuje žalovaný výpočty žalobcu za nesprávne a absolútne ignorujúce časti smernice 2003/88/ES, ktoré sa v prípade jej priamej aplikácie vzťahujú rovnako na predmetné konanie. Uviedol, že nedostatok riadneho a preskúmateľného odôvodnenia napadnutého súdneho rozhodnutia bráni odvolaciemu súdu posúdiť jeho správnosť a postihuje tak konanie pred súdom prvej inštancie vadou podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie i postup súdu, ktorým znemožnil strane sporu realizáciu jej procesných práv, pričom takýmto právom je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Podľa konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky je za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie potrebné považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Preto nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Uviedol, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný ohľadne otázky pracovného času. Súd prvej inštancie prihliadol iba na počet hodín služobnej pohotovosti a otázku fondu pracovného času, čiže otázku hodín pracovného času spolu s časom odpočinku, ktorý je taktiež zahrnutý do fondu pracovného času už neriešil, a to aj napriek tomu, že ide o podstatnú otázku, v ktorej sa argumentáciu žalobcu a žalovaného bezpochyby rozchádzala. Zatiaľ, čo žalobca tvrdil, že fond pracovného času je jeho pracovným časom, tak žalovaný mal za to, že tieto hodiny nemožno považovať za pracovný čas. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s otázkou § 97 zákona č. 315/2001 Z. z., ktorý nepovažuje, ale iba posudzuje určité hodiny času odpočinku ako služobný čas, keďže za tieto hodiny patrí príslušníkom

HaZZ mzda, a to aj napriek tomu, že nejde o služobný čas. Napadnutý rozsudok je v tomto rozsahu nepreskúmateľný. K nemajetkovej ujme žalobcu uviedol, že ani jedno tvrdenie žalobcu uvedené na pojednávaní ohľadom jeho údajnej utrpenej nemajetkovej ujmy nebolo v konaní dokázané. Súd prvej inštancie si aj bez predloženia akéhokoľvek dôkazu osvojil všetky tvrdenia žalobcu, pričom sa s námietkami žalovaného ani v jednej časti rozsudku nevysporiadal. Výpoveď žalobcu ohľadom toho, akú konkrétnu závažnú nemajetkovú ujmu v súvislosti s údajným prekračovaním 48-hodinového priemerného týždenného pracovného času pociťuje, bola len vo veľmi všeobecnej rovine a uvedené tvrdenia neodôvodňujú náhradu nemajetkovej ujmy v žiadnej výške. Z výsluchu žalobcu vyplynuli iba všeobecné a bežné skutočnosti, s ktorými sa stretá každý dospelý pracujúci človek. Každá osoba, ktorá má rodinu by sa jej chcela venovať v čo možno najväčšom rozsahu času, avšak s ohľadom na prácu to nie je možné zabezpečiť nepretržite. K náhrade nemajetkovej ujmy uviedol, že žalobca na jednej strane tvrdil, že videl nemajetkovú ujmu v tom, že nemá dostatok času na regeneráciu fyzických a psychických síl, a že nemá čas, ktorý by mohol tráviť so svojou rodinou, pritom svoju nemajetkovú ujmu pociťuje vždy k 10. dňu v mesiaci a vždy len v rozsahu rozdielu odmeny za určenú a nariadenú služobnú pohotovosť, pričom absolútne ignoruje fakt, či a v akom rozsahu pracoval nad rámec článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES. S ohľadom na článok 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a s ohľadom na prejednací princíp ovládaný sporové konanie v inštanciách zásady formálnej pravdy považuje žalovaný takéto rozhodovanie súdu prvej inštancie za svojvoľné a porušujúce zásadu ne ultra petitem, zásadu rovnosti sporových strán, ako aj prejednací princíp samotný. Svojvoľné a nedôvodné rozhodovanie súdu prvej inštancie výrazným spôsobom zasahuje do zásady právnej istoty. Povinnosťou súdu je skutočne zistiť rozsah nemajetkovej ujmy, a teda zásah do psychickej, vnútornej sféry toho-ktorého žalobcu, a teda nemožno takto generalizovane považovať všetkých žalobcov v obdobných prípadoch, že majú rovnakú ujmu. Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca požadoval vo výške 7 032,41 eura, žalovaný považuje za zjavne neprímeranú. Žalobca v konaní nepreukázal zásah do súkromného, rodinného života či neoprávnený zásah, ktorý by sa odrazil napr. v medziľudských vzťahoch, či nepriaznivost' zdravotného stavu v príčinnej súvislosti s výkonom povolania v takej značnej miere, ktorá by odôvodňovala výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencie závažnej ujmy, ktorú treba riadne a konkrétne preukázať. Poukázal na skutočnosť, že žalobca sa žalobou nedomáha aby sa „upustilo od neoprávneného zásahu“ do jeho práva na ochranu jeho osobnosti, ani aby sa odstránili následky takéhoto zásahu. Skutočnosť, že žalobca nemôže venovať toľko času, koľko by si predstavoval, rodine, priateľom a/alebo voľnočasovým aktivitám a koníčkum, ktoré však nijako nepopísal ani nemenoval, nie je argumentom utrpenej ujmy v dôsledku nesprávneho prebratia smernice, medzi uvedeným neexistuje priama a bezprostredná príčinná súvislosť. Žalobca neuviedol, že by na priateľov a prípadné voľnočasové aktivity, rodinu priestor nemal vôbec, alebo že by mu žalovaný v tejto činnosti akokoľvek bránil. Žalobca ani netvrdil, že by jeho práca bola výlučným dôvodom, pre ktorý sa rodine, blízkym, priateľom, prípadne voľnočasovým aktivitám venuje menej. Súd prvej inštancie sa tvrdeniami žalobcu v tomto smere nijako bližšie nezaoberal a tento súvis neskúmal, čo žalovaný považuje za vadu konania. Rozsudok súdu prvej inštancie vôbec neodôvodňuje, prečo na žalovaným navrhovaný spôsob výpočtu priemerného týždenného pracovného času súd prvej inštancie vôbec neprihliadol a ani sa ním nezaoberal a žiadnym iným spôsobom sa s ním nevysporiadal. Súd prvej inštancie sa rovnako nevysporiadal ani s otázkou pracovného času vo vzťahu k času odpočinku v zmysle článku 2 smernice 2003/88/ES. K trovám konania uviedol, že s výrokom ohľadne trov sa nestotožňuje a má za to, že nárok žalobcu bol nesprávne uplatnený a aj v danom prípade sa jedná o nesprávne právne posúdenie veci. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že súd prvej inštancie v bode 7., a na to v nadväznosti v bode 33. a 35. napadnutého rozhodnutia, jasne definoval porušenie čl. 6 písm. b) smernice, keď poukázal, na základe akých úvah a prepočtov dospel k záveru, že žalobca pracoval nad maximálny dovolený čas 48 hod./týždenne. Súd prvej inštancie tak jasne uviedol, koľko pracoval žalobca v rozpore s čl. 6 písm. b) smernice, preto považuje túto námietku žalovaného za irelevantnú. Právny záver, ktorý vyslovil súd prvej inštancie v bodoch 35. napadnutého rozhodnutia o referenčných obdobiach, považuje za správny. Súd prvej inštancie správne odmietol polemiku ohľadne referenčných období, nakoľko tieto nevyvolávali žiadne negatívne následky ohľadne porušenia alebo neporušenia čl. 6 písm. b) smernice voči žalobcovi. Poukázal na mnohopočetnú judikatúru odvolacích súdov, v ktorej súdy odmietli všeobecnú polemiku ohľadne referenčných období, pritom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. 11. 2024 sp. zn. 5Co/26/2024, Krajského súdu v Košiciach

zo dňa 21. 11. 2024 č. k. 2Co/110/2024 a Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 26. 03. 2025 č. k. 5Co/9/2024. Z ust. § 86 Zákona o HaZZ týkajúceho sa nerovnomerného rozvrhnutia služobného času (na obdobie šiestich mesiacov) vyplýva, že sa týka rozvrhnutia nerovnomerného služobného času, nejde teda o určenie referenčného obdobia v súvislosti s maximálnou priemernou dĺžkou týždenného pracovného času, s prihliadnutím na to, že do Zákona o HaZZ nebolo transponované ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice. V prípade referenčných období nejde o priamy účinok v článkoch 16 a 17 ods. 3 bod iii) smernice, ako to uvádzal žalovaný, poukazujúc na výkladové oznámenie Komisie k smernici č. 2003/88/ES (2023/C 109/1). O priamy účinok ide vtedy, ak smernica priznáva konkrétne individuálne právo jednotlivcovi. V prípade článku 16 a 17 Smernice nejde o právo jednotlivca, ale možnosť štátu určiť referenčné obdobie. Závery súdu prvej inštancie ohľadne referenčných období považuje preto za správne. K výpočtom priemerného týždenného pracovného času uviedol, že súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s použiteľnosťou údajov z fondu pracovného času v zmysle ust. § 97 ods. 1 Zákona o HaZZ. Práve z tohto ustanovenia vyplýva, že ako vykonávanie štátnej služby sa posudzuje aj čas čerpania dovolenky, plateného služobného voľna, zdokonaľovacej služby podľa osobitného predpisu, účasti na rekondičnom pobyte, prehlbovania kvalifikácie... tiež neprítomnosť príslušníka v štátnej službe z dôvodu dočasnej neschopnosti na vykonávanie štátnej služby z dôvodu choroby alebo úrazu, karantény, atď. Fond pracovného (služobného) času tak vo všeobecnosti označuje súhrn pracovného času, ktorý má zamestnanec odpracovať za určitý časový úsek, spravidla za týždeň mesiac alebo rok. Z takto definovaného pojmu fondu pracovného času potom podľa názoru žalobcu nie je dôvod nevychádzať pri zohľadnení odpracovaných hodín žalobcu. Z jednotlivých ID plachiet žalobcu navyše vyplýva, že aj žalovaný do odpracovaných hodín žalobcu započítaval aj dovolenky, PN-ky, rehabilitácie a pod. Vyjadrenie žalovaného, ktoré popierajú uvedenú právnu logiku, považuje za nesprávne z toho dôvodu, že je priam iracionálne, aby žalovaný pristúpil k zmene právnej úpravy (doplnením ods. 3 do ust. § 97 Zákona o HaZZ), keby táto už dávno predtým riadne reflektovala požiadavky smernice. K použiteľnosti údajov z fondu pracovného času, ktoré sú riadne premietnuté vo výplatných páskach, ako aj evidencii z dochádzkového systému SAP (tzv. ID plachtách) sa už vyjadrili odvolacie súdy naprieč celou SR. Poukázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 17. 12. 2024 sp. zn. 14Co/74/2024 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 11. 2024 sp. zn. 2Co/110/2024. K námietke žalovaného, že súd prvej inštancie sa nemal vysporiadať, čo je pracovným časom a čo časom odpočinku, keď vychádzal len z údajov z fondu pracovného času, uviedol, že predmetná námietka má základ vo výpočtoch pracovného času, ktorými sa žalovaný snaží preukázať, že údajne nemalo prísť k porušeniu čl. 6 písm. b) smernice. Vo svojich výpočtoch odkazoval aj na tzv. neutralizáciu, čím sa snažil odpočítať z pracovného času žalobcu napr. dni dovolenky, ktorú si žalobca čerpá. Nakoľko však súd prvej inštancie túto teóriu fakticky odmietol, žalovaný považuje túto skutočnosť za nesprávnu. S predmetným tvrdením žalovaného sa nedá súhlasiť, nakoľko tak, ako súd prvej inštancie odmietol uvedenú teóriu prepočtov žalovaného, tak rovnako postupujú aj iné krajské súdy naprieč celou SR. Súd prvej inštancie poukázal na výkladové oznámenia Komisie o smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (Korigendum k oznámeniu Komisie), v zmysle ktorého „neexistenciu práce počas tohto obdobia nemožno použiť na kompenzáciu iných období, počas ktorých sa presiahol maximálny týždenný pracovný čas“. Z toho súd prvej inštancie dôvodil, že nie je správny názor, ktorý odpočítava od služobného času nároky na zákonom priznanú riadnu dovolenku alebo dobu pracovnej neschopnosti. Na základe vyššie uvedených skutočností považoval postup súdu prvej inštancie pri prepočte priemerného času žalobcu za správny. K nemajetkovej ujme a náhrade nemajetkovej ujmy uviedol, že k predpokladu vzniku nemajetkovej ujmy a splneniu týchto podmienok sa súd prvej inštancie riadne a vyčerpávajúco vyjadril v bodoch 37. až 39. napadnutého rozhodnutia. Toto odôvodnenie považuje žalobca za tak presvedčivé, že všetky námietky žalovaného v tomto smere považuje za absolútne irelevantné. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal aj s dôvodmi, ako aj určením výšky nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola priznaná v tomto konaní. K procesným náležitostiam odvolania uviedol, že odvolanie žalovaného síce obsahuje odkaz na odvolacie dôvody, avšak okrem jedného prípadu konkretizácie odvolacieho dôvodu nespĺňa formálne požiadavky odvolania v zmysle ust. § 363 Civilného sporového poriadku. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s vyjadrením žalobcu, ktorý sa znovu nevenuje vlastnej ujme, ale odkazuje iba na iné rozhodnutia. Rozhodnutia krajských súdov nie sú judikatúra, a preto nie sú všeobecne záväzné. Žalovaný sa nemôže stotožniť s odkazmi žalobcu na rôzne rozhodnutia krajských súdov, z dôvodu, že tieto sa ani netýkajú argumentácie žalovaného predloženej v tomto konaní.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že k ujme sa žalobca vyjadril vo svojich vyjadreniach, pričom túto zároveň plne konkretizoval vo svojom výsluchu na pojednávaní dňa 13. 03. 2025. Tieto vyjadrenia a výsluch boli zároveň podkladom aj pre súd prvej inštancie, ktorý na základe nich odôvodnil napadnuté rozhodnutie. V súvislosti so neustálym spochybňovaním vzniku ujmy v dôsledku porušovania Smernice 2003/88/ES žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora C-243/09 zo dňa 14. 10. 2010 vo veci Günter Fuß, podľa ktorého už len samotná strata času odpočinku je sama o sebe bez ďalšieho dôvodom na priznanie nároku na náhradu škody porušením článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, a to bez toho, aby k tomuto následku musel pristúpiť aj akýkoľvek ďalší prípadný následok na osobnostných právach žalobcu z hľadiska vnútroštátneho práva. Žalovaný nezohľadňuje ani to, aké skutočnosti boli preukázané vykonaním dôkazu výsluchom žalobcu. Žalovaný ignoruje aj vyššie uvedenú judikatúru Súdneho dvora. Ak by v skutočne materiálnom právnom štáte k nesprávnemu prebratiu či nedodržaniu Smernice 2003/88/ES a porušovaniu práv jednotlivca došlo, štát by tento stav čo najskôr napravil, a to bez toho, aby bolo potrebné zo strany dotknutého jednotlivca domáhať sa „upustenia“ od takého zásahu.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), stranou (žalovaným), v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

7. Predmetom prejednávanej veci je nárok žalobcu týkajúci sa náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 7 032,41 eura, spôsobenej žalovanému tým, že jeho priemerný týždenný pracovný čas v rozhodnom období presiahol 48 hodín ako limit stanovený v čl. 6 písm. b) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04. 01. 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetná smernica nebola do Právneho poriadku Slovenskej republiky správne transformovaná v dôsledku nerešpektovania čl. 2 bod 1 a 2 a čl. 6 písmeno b) smernice, čo malo za následok prekračovanie priemerného týždenného pracovného času u žalobcu presahujúceho 48 hodín v každom z rozhodujúcich období, v dôsledku čoho mu vznikol nárok na nemajetkovú ujmu. Súd prvej inštancie nároku žalobcu vyhovel čiastočne, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 100 eur a vo zvyšku žalobu zamietol. V dôsledku odvolania zo strany žalovaného je predmetom prieskumu odvolacieho súdu len vyhovujúci výrok (I.) a výrok o trovách konania (III.), zamietajúci výrok (II.) je už právoplatný.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len skonštatovaním správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd je v zmysle § 380 ods. 1 CSP viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko jeho argumentácia bola vecne správna a v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Prieskumná einnos? odvolacieho súdu zahaoa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblas?. Odvolací súd musí preto preskúma? nielen zákonnos? rozhodnutia so zrete3om k hmotnému právu, ale tiež zákonnos? konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré úeastník môže meni? a dopaoa? len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolate3 v podanom odvolaní fakticky svojim dispozíeným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej einnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 380 ods. 2 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania.

Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvej inštancie síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne. V danej veci odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil procesné vady konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

11. Žalovaný v odvolaní uviedol, že odvolanie podáva z dôvodov pod3a § 365 ods. 1 písm. b) d) e) f) a h) CSP. Pokiaľ žalovaný namietal odvolací dôvod pod3a § 365 ods. 1 písm. e) CSP, nevykonanie navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, k tomuto odvolaciemu dôvodu žalovaný v odvolaní nie uviedol, preto je aj odvolacia námietka pod3a § 365 ods. 1 písm. c) CSP nedôvodná. Odvolací súd sa potom zaoberal odvolacími dôvodmi pod3a § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP.

12. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalovaným, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie zdôvodnil v rozsahu, ktorý je dostatočný na splnenie požiadaviek kladených na kvalitu súdnych rozhodnutí. Z napadnutého rozsudku ani konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd neidentifikoval takú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd sa s dôvodmi napadnutého rozsudku stotožňuje a na tieto dôvody odkazuje, pričom na potvrdenie záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k odvolacím námietkam dodáva nasledovné:

13. Eo sa týka odvolacieho dôvodu pod3a § 365 ods. 1 písm. b) CSP, k tomu odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup a odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku pod3a § 220 CSP. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku struene uviedol skutkový a právny základ jeho rozhodnutia, ktorý postaeuje pre záver o tom, že právo žalovaného na spravodlivý proces bolo dodržané. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, eoho sa žalobca v konaní domáhal, opísal procesnú obranu žalovaného v konaní, uviedol dôkazy, ktoré vykonal a uviedol z dokazovania vyplývajúci skutkový stav, zákonné ustanovenia, pod3a ktorých vec posúdil a v dostatočnom rozsahu sa vyporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentmi strán, ako vyhodnotil vykonané dôkazy a ako na danú vec aplikoval relevantnú právnu úpravu. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd odvolaciu námietku žalovaného ohľadne nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku za nedôvodnú.

14. Odvolací súd sa stotožuje so žalovaným v tom, že samotná skutoenosť, že by žalovaný nesprávne transponoval smernicu 2003/88/ES do právneho poriadku nezakladá automaticky porušenie elánku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES vo vzťahu k žalobcovi. A aj kei súd prvej inštancie uviedol, že u žalobcu došlo k porušeniu el. 6 písm. b) smernice 2003/88/ES tým, že právna úprava v zákone e. 315/2001 Z. z. a na ou nadväzujúca aplikaená prax nerešpektuje maximálny priemerný prípustný pracovný eas 48 hodín týždenne, následne sa zaoberal tým, ei u žalobcu v danej veci došlo k splneniu podmienok vzniku zodpovednosti štátu za porušenie práva EÚ, kedy má poškodený právo na náhradu škody porušením úniového práva, pričom až po skonštatovaní toho, že u žalobcu k splneniu týchto podmienok došlo, dospel k záveru, že u žalobcu vznikol žalovaný nárok a následne sa zaoberal aj jeho výškou. Samotná nesprávna transpozícia smernice 2003/88/ES do právneho poriadku teda nezaložila automatiky porušenie elánku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES vo vzťahu k žalobcovi. Súd prvej inštancie sa zaoberal tým, ei došlo k porušeniu elánku 6 písm. b) smernice nesprávnou transpozíciou smernice 2003/88/ES do právneho poriadku, avšak po tom, ako dospel k záveru, že sa tak stalo, zaoberal sa už tým, ei došlo pri ureovaní, respektíve nariadení pracovnej pohotovosti spolu s ureeným služobným easom u žalobcu k prekraeovaniu maximálneho limitu 48 hodín priemerného pracovného týždoa v žalovanom období za obdobie júl 2021 až jún 2024, pričom dospel k záveru, že žalobcov priemerný služobný eas presiahol 48 hodín v každom z uvedených období (júl 2021 - december 2021 - 1 304,2 hodín, eo predstavuje 49,62 hod./týždeo, január 2022 - december 2022 - 2 637,76 hodín, eo predstavuje 50,59 hod./týždeo, január 2023 - december 2023 - 2 565,26 hodín, eo predstavuje 49,2 hod./týždeo a január 2024 - jún 2024 - 1 309,39 hodín, eo predstavuje 50,36 hod./týždeo). Rovnako to platí aj

ohľadom definície pojmu pracovný eas, teda, ak aj Slovenská republika neprijala správnu definíciu pojmu „pracovný eas“, tak táto skutočnosť automaticky nezakladá nárok žalobcu v tomto konaní.

15. Z ustanovení Zákona o HaZZ nevyplýva, že by služobná pohotovosť hasičov v mieste výkonu služby bola považovaná za súčasť ich služobného easu a práve v tejto skutočnosti spočíva rozpor slovenskej právnej úpravy s právom Európskej únie. Súdny dvor konštatoval, že pojem „pracovný eas“ uvedený v smernici 2003/88 je autonómnym pojmom práva EÚ a je vymedzený ako „akýkoľvek eas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju úlohu alebo povinnosť...“ a „eas odpočinku“ ako „akýkoľvek eas, ktorý nie je pracovným easom“. Rovnako z ustanovení tohto zákona do 31. 10. 2024 nevyplývala maximálna dažka priemerného služobného týždenného easu 48 hodín zakotveného v článku 6 písm. b) smernice (tento bol do znenia zákona doplnený novelou – zákonom č. 258/2024 Z. z. účinnou od 01. 11. 2024). Tento článok predstavuje v rozsahu, v akom ukladá členským štátom maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného easu, ktorá musí byť ako minimálna požiadavka priznaná každému pracovníkovi, dôležité pravidlo sociálneho práva Únie, ktoré nemôže byť podmienené alebo obmedzené.

16. Zákon o HaZZ teda nebol v rozhodnom období v súlade so smernicou 2003/88/ES, nakoľko zo služobného/pracovného easu hasiča vylučuje neaktívnu easť urenej služobnej pohotovosti, ktorú je však príslušník povinný tráviť na pracovisku. Slovenská republika teda neprijala opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného easu, stanovenej v čl. 6 písm. b) cit. smernice. Tento záver potvrdzuje aj novela Zákona o HaZZ účinná od 01. 11. 2024 (zákon č. 258/2024 Z. z.), ktorá zaviedla do zákona ust. § 97 ods. 5, podľa ktorého na účely výpočtu priemerného týždenného služobného easu, ktorý vrátane služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a štátnej služby nádeas v období šiestich mesiacov nesmie prekročiť 48 hodín, sa ako vykonávanie štátnej služby neposudzujú easy podľa odseku 1 písm. a) až d), okrem rekondičného pobytu podľa § 161 ods. 4 písm. a), a odseku 1 písm. h) až l); eerpanie dovolenky podľa § 93 ods. 1 prvej a druhej vety a eas podľa odseku 1 písm. j) prvého bodu sa na účely výpočtu priemerného týždenného služobného easu do obdobia šiestich mesiacov nezapočítavajú.

17. K odvolacej námietke žalovaného, že ak by sa súd nestotožnil s názorom, že otázka referenčného obdobia bola transponovaná do Právneho poriadku Slovenskej republiky (zákonom č. 561/2005 Z. z.), tak podľa názoru Európskej komisie, ktorý vychádza z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, sú ustanovenia o referenčnom období priamo aplikovateľné, odvolací súd uvádza, že s touto jeho argumentáciou sa odvolací súd nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu právna úprava v rozhodnom období netransponovala do vnútroštátneho predpisu normy týkajúce sa referenčných období v zmysle článku 16 písm. b) smernice, prípadne výnimky umožňujúce urenie dlhšieho referenčného obdobia podľa článku 17 ods. 3 smernice. Pokiaľ sa žalovaný dovolával priamej aplikácie článku 6 písm. b) smernice, táto má priamy účinok len vtedy, keď priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi (rozsudky Pfeiffer a i., už citovaný, body 103. až 106., ako aj Fuß, body 56. až 59.). Na druhej strane, smernica v článku 16 písm. b) „iba“ umožňuje členským štátom ustanoviť pre uplatňovanie článku 6 referenčné obdobie nepresahujúce štyri mesiace. Na to, aby sa takéto ustanovenie mohlo uplatňovať, je ho potrebné prevziať do právneho poriadku, čo sa však do 01. 11. 2024, čo je pre posúdenie danej veci rozhodné, nestalo. Odvolací súd zastáva názor, že v prípade referenčných období nejde o priamy účinok smernice v článkoch 16 a 17 ods. 3 bod iii), ako to uvádzal žalovaný, poukazujúc na výkladové oznámenie Komisie k smernici č. 2003/88/ES (2023/C 109/1). O priamy účinok ide vtedy, ak smernica priznáva konkrétne individuálne právo jednotlivcovi. V prípade článku 16 a 17 nejde o právo jednotlivca, ale možnosť štátu ureiť referenčné obdobie. Samotné výkladové pravidlá priznávajú priamy účinok len právu, „podľa ktorého referenčné obdobie na vykonanie maximálnej dažky týždenného pracovného easu nesmie presiahnuť 12 mesiacov“, teda priamemu právu, na ktoré sa jednotlivec môže odvolať, a ktoré je jednoznačne stanovené. Referenčné obdobie 6 mesiacov pre uplatňovanie týždenného pracovného easu bolo do nášho právneho poriadku zavedené novelou účinnou od 01. 11. 2024. Prijatá novela podporuje závery o jeho absencii v právnej úprave platnej do 31. 10. 2024, teda v rozhodnom období.

18. Žalovaný tiež namietal, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s otázkou, či došlo k prekročeniu limitu stanoveného podľa článku 6 písm. b) smernice 2003/88/ES, pričom otázku pracovného easu ani neriešil a ani nestanovil obdobie, v rámci ktorého by potenciálne túto otázku skúmať mohol. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí (bod 7.)

uviedol, že žalobca odpracoval v období od júla 2021 do decembra 2021 vrátane 301 hodín služobnej pohotovosti, v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane 684,76 hodín služobnej pohotovosti, v období od januára 2023 do decembra 2023 vrátane 623,68 hodín služobnej pohotovosti, v období od januára 2024 do júna 2024 vrátane 350,39 hodín služobnej pohotovosti, teda za celé rozhodné obdobie 1 959,83 hodín ureenej služobnej pohotovosti, pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného easu. Za obdobie júl 2021 - jún 2024 vrátane žalobca odpracoval spolu 5 856,78 hodín zmenovej služby (odpracovaných hodín zarátaných vo fonde pracovného easu). Priemerný týždenný pracovný eas žalobcu (v rámci výkonu zmenovej služby zarátanej vo fonde pracovného easu a ureenej služobnej pohotovosti spolu) tak predstavoval v období od júla 2021 do decembra 2021 vrátane 1 304,2 hodín, čo predstavuje 46,62 hod./týždeň, v období od januára 2022 do decembra 2022 vrátane 2 637,76 hodín, čo predstavuje 50,59 hod./týždeň, v období od januára 2023 do decembra 2023 vrátane 2 565,26 hodín, čo predstavuje 49,2 hod./týždeň, v období od januára 2024 do júna 2024 vrátane 1 309,39 hodín, čo predstavuje 50,36 hod./týždeň. Počas celého žalovaného obdobia od júla 2021 do júna 2024 vrátane, dosiahol priemerný pracovný eas žalobcu 49,92 hodín týždenne. Súd prvej inštancie teda uviedol, v akom rozsahu došlo k prekročeniu limitu týždenného pracovného easu, pričom vychádzal z prepočtov žalobcu. Súd prvej inštancie odmietol prepočet žalovaného na 6-mesačné referenčné obdobie, pričom ohľadom referenčných období poukazuje na svoje dôvody uvedené vyššie. Pokiaľ žalovaný namietal, že nie je možné vychádzať z fondu pracovného easu, ktorý predstavuje veľičinu pre naplnenie plánovaných hodín, aby bolo z neho možné vypočítať mzdu, k tomu odvolací súd uvádza, že na odpočítanie takýchto dní nevidí dôvody, keďže zákon takýto postup neupravoval a ustanovenia o neutrálnych dooch neboli do vnútroštátneho právneho poriadku zavedené, preto nemožno vychádzať z výpočtu žalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné vychádzať z počtu odpracovaných hodín stanovených easovým fondom, prípadne mesačnými súhrnmi (ID plachty), ktoré vypracoval zamestnávateľ žalobcu, zohľadniac situáciu, že neexistovala žiadna právna úprava na ureenie počtu odpracovaných hodín výpočtom, ktorý prezentoval žalovaný. Ak žalovaný namietal, že vykladať pojem pracovný eas je potrebné v zmysle smernice a jej nástrojov, s tým sa súd stotožňuje (v danom prípade je pracovný eas autonómny pojem únieového práva), avšak konkrétny matematický prepočet tak, ako ho prezentoval žalovaný (zistiť skutočne odpracované hodiny a tieto prepočítať na skutočne odpracované dni bez dovolenky, PN, OER a podobne) zo smernice nevyplýva. Smernica hovorí o platenej dovolenke a dobe pracovnej neschopnosti ako o dooch, ktoré sú neutrálne alebo sa do výpočtu nezahŕajú, pričom výkladové oznámenie uvádza, že neexistenciu práce počas tohto obdobia nemožno použiť na kompenzáciu iných období, počas ktorých sa presiahol maximálny týždenný pracovný eas. Skutočnosť, že žalobca nevykonával prácu z dôvodu dovolenky alebo PN, neznamena, že nedošlo k prekročeniu povoleného pracovného easu a porušeniu smernice, pričom za bežného chodu (bez dovolenky alebo PN) by k porušeniu smernice došlo. Takáto situácia predstavuje aj predmetný prípad, pretože bez dovolenky, PN, OER (prípadne iných okolností), by žalobca pri pravidelnom chode ureenom zamestnávateľom permanentne prekročoval maximálny týždenný pracovný eas, keďže pracovná doba je nastavená tak, že pracuje každý tretí deň 24 hodín. Ako uviedol aj súd prvej inštancie, z dokazovania vyplynulo, že na pracovisku žalobcu sa striedajú tri zmeny tak, že jedna zmena odsluží 24 hodín a následne má dva dni voľno. Je teda zrejmé, že jedna zmena v danom týždni (7 po sebe nasledujúcich dní) odsluží 24-hodinovú zmenu trikrát, čo predstavuje 72 hodín, teda prevyšuje maximálny týždenný počet hodín. V prípade, ak zmenu odsluží príslušník len dvakrát do týždňa, ide presne o 48 odrobených hodín. Pri prepočítaní výkonu 24-hodinovej zmeny každý tretí deň v priebehu roka, príslušník odpracuje 121 dní (365/3), čo predstavuje 2 904 hodín (121 x 24 dní), v priemere 55,70 hodín týždenne (2904 : 52,14 týždňov), teda jednoznačne prevyšuje maximálny priemerný týždenný pracovný eas 48 hodín. V predmetnej veci bolo nesporné, že do služobného easu (odpracovaných hodín) sa zarátaval len výkon služby 16 hodín (17 hodín do konca 2021) a služobná pohotovosť 8 hodín (7 hodín do konca roka 2021) sa nezarátaval. Z uvedeného je zrejmé, že slovenská právna úprava v Zákone o HaZZ umožňovala zamestnávateľovi rozvrhnúť príslušníkovi zboru služobný eas tak, že presahoval najvyššiu prípustnú hranicu podľa článku 6 písm. b) smernice, k čomu aj u žalobcu skutočne dochádzalo.

19. Odvolací súd považoval za správny názor súdu prvej inštancie o splnení predpokladov zakladajúcich zodpovednosť žalovaného za škodu vzniknutú na strane žalobcu, nárok na náhradu ktorej si žalobca uplatnil voči žalovanému vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku správne konštatoval, že predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. V zmysle uvedenej judikatúry Súdneho dvora EÚ zodpovedá štát jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením

práva Únie, ak: (a) porušená norma práva Únie priznáva právo fyzickým osobám alebo právnickým osobám alebo zakladá povinnosti pre členský štát, (b) porušenie práva Únie je dostatočne závažné a (c) medzi porušením práva Únie členským štátom a vznikom škody na strane jednotlivca existuje prírodná súvislosť, pričom o výške náhrady škody vždy rozhoduje vnútroštátny súd. Odvolací súd sa s týmto záverom súdu prvej inštancie stotožnil, pretože článok 6 písm. b) smernice E. 2003/88/ES priznáva pracovníkom právo na priemerný týždenný pracovný čas vrátane nedeľných dní v rozsahu 48 hodín. Uvedený článok smernice E. 2003/88/ES má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Ustanovenie článku 6 písm. b) smernice E. 2003/88/ES nebolo do Právneho poriadku Slovenskej republiky prebraté správne, pretože slovenský právny poriadok umožňuje, aby priemerný týždenný pracovný čas žalobcu vrátane nedeľných dní presiahol 48 hodín. Porušenie článku 6 písm. b) smernice E. 2003/88/ES je zároveň vo vzťahu k žalobcovi dostatočne závažné, pretože ide o porušenie jasnej a konkrétnej normy Európskej únie, ktorá pokiaľ ide o hornú hranicu priemerného týždenného pracovného času, neponecháva členským štátom priestor na voľnú úvahu a súčasne ide o porušenie práva Únie, ktoré je v zjavnom rozpore s judikatúrou ESD (napr. C-429/09). V prírodnej súvislosti s porušením práva Európskej únie zo strany žalovaného došlo u žalobcu ku vzniku škody (nemajetkovej ujmy) v dôsledku zásahu do jeho práva na ochranu zdravia (čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky), pretože účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času bolo podľa odôvodnenia smernice E. 2003/88/ES zabezpečenie potreby odpoinku, aby pracovník v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidielného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe ani spolupracovníkom alebo iným osobám a aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie a súčasne k vzniku škody (nemajetkovej ujmy) došlo aj v dôsledku zásahu do práva žalobcu na súkromie a rodinný život (čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), pretože žalobca musel reálne odpracovať viac, ako bol povinný v zmysle smernice E. 2003/88/ES a na úkor svojich blízkych musel tráviť čas v práci a prichádzal o čas, ktorý by chcel a mohol venovať svojim najbližším, rodine, priateľom a záľubám.

20. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 7 032,41 eura. Zo súdom prvej inštancie vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca v žalovanom období odpracoval 1 959,83 hodín služobnej pohotovosti, ktoré mu v rozpore s čl. 2 smernice E. 2003/88/ES neboli započítané do fondu pracovného (služobného) času. Zásah do osobnosti žalobcu spôsobený tým, že v období od júla 2021 do júna 2024 vrátane pracoval v priemere viac ako 48 týždne bol preukázaný a za tento zásah do práv žalobcu na súkromný a rodinný život, ako aj zásah do práva na ochranu jeho zdravia patrí žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne na posúdenie žalobou uplatneného nároku aplikoval § 11 v spojení s § 13 Obeianskeho zákonníka, týkajúce sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv. Len samotné konštatovanie porušenia práva Únie by vzhľadom na závažnosť porušenia práva Únie nebolo dostatočným zápisom. Vychádzajúc z povahy porušeného práva a okolností, za ktorých k porušeniu došlo (žalovaný ako členský štát Únie neprijal opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie požiadavky, aby nebola prekročená maximálna hranica priemerného týždenného pracovného času podľa článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES) je dôvodný záver, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu nie je na mieste, vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát). Dostatočným zápisom sa javí by práve odškodnenie v podobe peoážnej náhrady takto vznikutej ujmy. Zároveň netreba opomínať, že právo Európskej únie uznáva, že v dôsledku jeho porušenia môže dôjsť u poškodenej osoby k náhrade nemajetkovej ujmy (čl. 82 Nariadenia Európskej únie E. 2016/679). Z rozsudku Súdného dvora zo 14. októbra 2010 vo veci C-243/09 pritom vyplýva, že prekroenie priemerného maximálneho týždenného pracovného času upraveného v článku 6 písm. b) smernice 2003/88 predstavuje samo osebe porušenie tohto ustanovenia a nie je potrebné preukázať ešte aj inú osobitnú ujmu. Vzhľadom na to, že cieľom smernice 2003/88 je zabezpečiť bezpečnosť a zdravie pracovníkov uplatnením dostatočného odpoinku, zákonodarca Únie sa domnieval, že prekroenie maximálneho týždenného pracovného času upraveného v tomto článku 6 písm. b), ktorým sa pracovníkovi odníma takýto odpoink, mu z tohto dôvodu samo osebe spôsobuje ujmu, keďže znamená zasahovanie aj do jeho bezpečnosti a zdravia. Z toho vyplýva, že vnútroštátna právna úprava, ktorá upravuje v prípade pracovníkov zamestnaných ako hasiei v zásahovej službe pracovný čas prekročujúci maximálnu hranicu pracovného času, uvedenú v článku 6 písm. b) smernice 2003/88, predstavuje porušenie tohto ustanovenia, a to bez toho, aby bolo potrebné dokazovať ialej existenciu osobitej ujmy, ktorú utrpel pracovník. Vo vzťahu k výške náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd uvádza, že rozhodovacia prax Krajského súdu v Nitre je taká, že priznávaná suma náhrad nemajetkových ujmy za rovnaké porušenie práva EÚ a s tým spojené zásahy do osobnostných práv žalobcov sa spravidla pohybuje v približne takej

sume, ako je žalobcovi súdom prvej inštancie priznaná suma 2 100 eur (vii. napr. rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11CoPr/2/2025 priznaná suma 2 200 eur, sp. zn. 7CoPr/3/2025 priznaná suma 2 000 eur, sp. zn. 26CoPr/1/2025 priznaná suma 1 800 eur, sp. zn. 25CoPr/1/2025 priznaná suma 2 200 eur, sp. zn. 25CoPr/2/2025 priznaná suma 1 500 eur). V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že Právny poriadok SR nemá výslovnú právnu úpravu týkajúcu sa práva jednotlivca na náhradu škody proti štátu spôsobenej porušením práva Únie, preto odvolací súd už v mnohých rozhodnutiach ustálil, že vzhľadom na zistený skutkový stav, má ujma žalobcu (žalobcov) najbližšie k zásahu do osobnosti (analogia pod3a § 11 až § 13 Obeianskeho zákonníka). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na právne závery, ktoré vyplynuli z nálezu Ústavného súdu SR zo doa 04. 01. 2007 sp. zn. III. ÚS 300/06, pod3a ktorého „aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty, ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 49/06)“. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 288/2017 z 5. decembra 2017 uviedol, že: „Pri ureovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu einnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako; v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady“. Vzhľadom k tomu, že žalobe žalobcu bolo vyhovievané čiastočne a žalobca, keď do zamietajúceho výroku, odvolanie nepodal, je poukazovanie žalovaného v odvolaní na to, že výšku 7 000 eur považuje za zjavne neprimeranú, nedôvodnú. Odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaný vo vzťahu k výške uplatnenej sumy náhrady nemajetkovej ujmy, okrem iného, v odvolaní namietal aj spôsob jej výpočtu žalobcom, tak je potrebné zdôrazniť, že súd ureuje výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy vo svojom úvahu s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostného práva žalobcu došlo, spôsob jej výpočtu zvolený žalobcom nie je preto pre jej ureenie súdom rozhodujúci; podstatná je závažnosť takto vzniknutej ujmy konštatovaná predovšetkým rozhodovacou praxou Súdného dvora EÚ. Vzhľadom k uvedenému, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch ako vecne správny pod3a § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. Na záver odvolací súd uvádza, že má za to, že súd prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu dal odpoveď na námietky uvedené v odvolaní, ktoré majú (pod3a názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré bolo predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutia súdu prvej inštancie (napr. I. ÚS 188/06).

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol pod3a § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie konečí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).